

GANTHEM

Socken i Halla [ting](#) i Kräklinge [setting](#), [Medeltredingen](#). Skrivs tidigast ca 1235, i den äldsta [taxuslistan](#), som "Gantheim" och i den från 1200-talets senare del som "Ganteem". Sockennamnet syftar möjligen på ett adjektiv "ganter", tok, galning, narr. Det skulle i så fall varit hemmet för tokarna.

Kyrkan har, med undantag för fönsteröppningar på 1800-talet och en tillbyggd sakristia 1930 förblivit oförändrad sedan den färdigbyggts, i 1200-talets mitt. Äldst är, som nästan alltid, koret med absiden, vilket uppfördes under 1100-talets andra hälft. I början av 1200-talet uppfördes långhuset, vilket enligt [Strelows](#) årtalsangivelse kan ha påbörjats eller ha varit färdigt 1210. Tornet följde därefter och var färdigt i 1200-talets mitt (dendrodatering 1247). I långhuset pryds väggarna av målningar av den s k "Passionsmästaren" från 1400-talets mitt. Dopfunten är huggen av mästare Hegvald under 1100-talets senare del. Triumfkrucifixet är från tiden för långhusets fullbordande. Altartavlan är en kopia av den verkliga, från 1300-talet. Originalen numera i Statens historiska museum.

Gården Hartviks i socknen är med största sannolikhet namngiven efter den tyske [salumannen](#) Hartwik van Engeren, vilken tillsammans med brodern Leifhard hade etablerat sig på den gotländska landsbygden och åren 1374-1376 förekommer i flera brev angående arvet efter deras halvbror, Jacob Gote.

I [taxuslistorna](#) har socknen en avgift om 2 ½ mark.

Foto Dick Wase

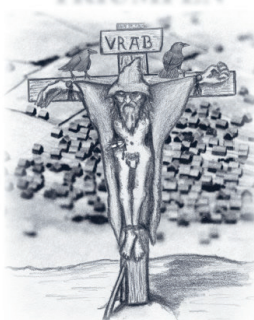
Tillbaka till hemsidan

I skuggan av Triumfen. Den i särklass bästa roman om gotländsk medeltid som har skrivits. Även den mest autentiska medeltidsromanen som skrivits i landet.

Texter kring Gotlands medeltid. Viktig forskning kring medeltidens Gotland.

I SKUGGAN AV TRIUMFEN

En gotländsk medeltidsroman av:
DICK WASE

Människornas Visby, den överlägset bästa guiden till Visbys medeltidshistoria.

En jämförelse med Covid-19

HAIMDAGAR

Sökemagasin för alla tidars historia

En jämförelse med Covid-19

Asiaten 1957
Över 5000 sjuka
Särskilt många i skolorna
Anders R. Ahneman, sid 14-23

Ytterligare anteckningar av en nazistisk antisemit i Ekeby 1932-36
Underrättelser och sammanträd i ett teatraliskt köcker
sid 6-13

RÅDET I VISBY
Fram till ca 1585
Dick Wase sid 25-41

Industrihamnen på Åhr 1932-1947
Dittida intervju, unika fotos
sid 23-36

När- och varför- byggdes Vårfru-kyrkan i Visby?
Dick Wase, sid 47-48

- Markdelning på Torsburg 1638-39 sid 27
- Brandstodsvärderingar i Gammelgårn 1872 sid 29
- Biskop Karls martyrdöd 1220 och Gutalagens tillkomst sid 30
- Summa Fiskefångst 1949 sid 31
- + Folkmäns med tank sid 32

Sjöman från Hellig Torpederar och sankt fyra gånger 1939-41 sid 33

Vräkning på Hallfreda 1937 sid 34-35

Fotboll Segrare och förlorare målsvep poängsett 1935 - 2011 sid 37

Flyttningar och Jordbruk Mangsarve vintersom-maren 1921 sid 34-35

Hörsloger DEN HAIMDAGEN www.haimdaggar.se

Prenummerera på den i särklass bästa och mest vetenskapliga gotländska historiska tidskriften. *HAIMDAGAR*.
info@haimdaggar.se

Visby medeltida ringmur – turen runt muren. Den bästa och mest perfekta skriften för din tur runt Visby ringmur.